

Dileme v zvezi s prodajo Telekoma

1. Telekom je že privatiziran

Lastniki Telekoma so:

Delničar	31. 12. 2013		31. 12. 2012	
	Število delnic	Delež v %	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	4.087.569	62,54	4.087.569	62,54
Individualni delničarji	732.594	11,21	694.347	10,62
Pravne osebe	579.434	8,87	599.742	9,18
Kapitalska družba, d.d.	365.175	5,59	365.175	5,59
Tuje pravne osebe	322.296	4,93	321.788	4,92
Slovenska odškodninska družba, d.d.	277.839	4,25	277.839	4,25
Banke	60.208	0,92	66.906	1,02
Vzajemni in ostali skladi	56.897	0,87	66.037	1,02
Lastne delnice	30.000	0,46	30.000	0,46
Zavarovalnice	10.970	0,17	10.970	0,17
Borzne hiše	8.046	0,12	8.046	0,12
Investicijske družbe in DZU	4.450	0,07	7.059	0,11
Skupaj	6.535.478	100,00	6.535.478	100,00

62,54% Telekoma je v lasti državljanov. 5,59 % v lasti Kapitalske družbe, 4,25% je v lasti Slovenske odškodninske družbe, kar pomeni, da je tudi 9,84% posredno v lasti državljanov, skupaj torej 72,38% je v lasti državljanov. Drugi največji lastnik so individualni delničarji, ki posedujejo 11,21% lastništva.

Alenka Bratušek ter Uroš Čufer sta pripravila seznam 15 podjetij, med katerimi je tudi Telekom. Parlament v prejšnji sestavi je potrdil seznam za prodajo po vsega eni uri razprave. Nihče od zakonitih lastnikov, ki so navedeni zgoraj, ni dal pooblastila za prodajo njihovega premoženja. Parlament in vlada sta dobila z izvolitvijo pooblastilo za upravljanje države, ne pa za razprodajo premoženja, ki je v lasti nekoga drugega.

2. Strategija upravljanja

Nihče ne poudarja razlike v upravljanju premoženja, ki se mi zdi zelo pomembna in je drugačna v primeru lastništva državljanov rezidentov ali pa portfeljskih lastnikov domačih ali tujih ali celo »kobilčarskih« sklado.

- Upravljanje lastništva državljanov:** Upravljavcu nikakor ni v interesu maksimiranje dobička za vsako ceno. Telekom ima dobro strategijo obvladovanja stroškov in je na tem področju že veliko naredil. Nikakor pa ni v interesu zmanjševanje stroškov z zmanjševanjem števila zaposlenih. S tem se sicer povečajo dobički, ki jih gre del tudi v državno blagajno, vendar se zmanjšajo prilivi iz naslova prispevkov v pokojninsko in zdravstveno blagajno, povečajo pa se izdatki za brezposelne. Brezposelni trošijo manj in v pogojih pomanjkanja delovnih mest bodo vsi težko našli službo, nekaj jih bo ostalo trajno brezposelnih. Tako imenovani oportunitetni stroški so sigurno večji. V tem primeru lahko govorimo o družbeno odgovornem upravljanju, ki je podobno upravljanju podjetja, ki je v lastništvu zaposlenih, kajti državljanje lahko smatramo kot zaposlene. Upravljanje takih podjetij zahteva stalno optimizacijo med zadovoljstvom zaposlenih, ki želijo imeti dobre plače ter ustreznimi dobički, ki jih podjetje lahko vlaga v nadaljnji razvoj in izplača del dobička portfeljskim lastnikom, ki jim je v interesu donos na kapital, ki ga imajo v podjetju. Zato je argument, ki ga uporabljajo oblastniki, da je donos na kapital prenizek, popolna neumnost. V luči družbene odgovornosti in koristi državljanov je prodaja s tem argumentom popolna laž, kajti donosi se bodo povečali, vendar bodo od tega imeli koristi izključno novi lastniki.
- Privatno lastništvo:** Lastnik je lahko tuja država (nemški Telekom), tuji skladi, ali katerikoli drug privatni lastnik (tudi domači). Njegov interes je čimvečji dobiček. Če ima dolgoročen interes s podjetjem, ki ga je prevzel, bo vlagal tudi v razvoj, vendar samo toliko, da v čimkrajšem času še poveča dobiček. Brutalnost neoliberalizma zahteva od upravljavcev, da maksimirajo dobiček in običajno ga povečajo tako, da odpustijo določeno število zaposlenih. Družbena odgovornost jim je tuja. Izvajajo stalen pritisk na zmanjševanje socialnih prispevkov in davkov. Dobički se odlijejo v tujino, v privatne žepe in davčne oaze. Zmanjšajo se davki in prispevki, ker se zmanjša število zaposlenih, povečajo se stroški za brezposelne. Telekom se prodaja v celoti, to pomeni, da bo na novi lastnik dobil statutarno večino in na prvi seji družbenikov »iztisnil« ostale lastnike, ker ni pripravljen deliti povečanega dobička z ostalimi.
- Lastništvo »kobilčarskih« skladov:** To je najslabša primer prevzema podjetja. Lastniki kapitala vlagajo viške tako ali drugače pridobljenega kapitala v sklade tveganega kapitala in zahtevajo od upravljavcev maksimalne donose. Skladu, ki kupi podjetje je španska vas družbena odgovornost ter dolgoročni interes upravljanja. Naredi vse, da izčrpa podjetje, izkorišča šibkost političnega in gospodarskega okolja v katerem je sedež podjetja nato pa ga izčrpanega preproda ali celo pusti propadu.

3. Oblastniki naj natančno razložijo iz katerih virov bodo nadomestili izpad prilivov v zdravstveno, pokojninsko in davčno blagajno v primeru prodaje Telekoma:

Telekom je v letu 2013 v državni proračun vplačal prek 40 mio€ iz naslova dobička, v zdravstveno in pokojninsko blagajno pa 18 mio€ prispevkov. Zmanjšali se bodo prilivi v blagajne, ker bo popolnoma izpadel dobiček, zmanjšalo se bo število zaposlenih in zaradi tega tudi prilivi v pokojninsko, zdravstveno ter davčno blagajno, povečali se bodo odlivi za nadomestila za brezposelne. Zahtevamo naj navedejo vire iz katerih bodo nadomestili omenjene zmanjšane prilive.

4. Člani slovenskega parlamenta in vlade so prisegli, da bodo delali v korist slovenskih državljanov:

S prodajo Telekoma nemški državi, ki je zelo verjeten kupec slovenskega Telekoma, bodo poslanci in vlada prekršili prisego, da bodo delali v korist državljanov RS. Nemška vlada je napovedala povišanje plač, znižanje upokojitvene starosti in dostojne pokojnine. Telekom je storitveno podjetje, državljanji in podjetja plačujemo storitve slovenskega Telekoma in v primeru prodaje nemški državi, bomo državljanji Slovenije iz mizernih pokojnin, mizernih plač (v primerjavi z meškimi) financirali človeka vreden standard državljanom Nemčije.

5. Zahtevamo boljše upravljanje podjetij v lasti državljanov:

Eden od predlogov je bil že zapisan v enem od sporočil, ki se zgleduje po sestavi nadzornega sveta nemškega Fraporta. Nadzorni svet šteje 20 članov, od tega je 10 predstavnikov dela (2/3 jih imenujejo zaposleni in 1/3 zunanji sindikati) in 10 predstavnikov kapitala. Pa še v kapitalski kvoti jih le 5 imenujejo lastnik, ostalih 5 pa iz stroke in širšega družbenega interesa.

6. Zahtevamo sprejem zakona, ki sankcionira odgovornost upravljavcev premoženja državljanov:

Zakon naj natančno opredeli kazensko in premoženjsko odgovornost v primeru zlorab položaja in okoriščanja političnih strank ter posameznikov.

7. Zahtevamo zaustavitev razprodaje premoženja državljanov:

Razprodajo zagovarjajo večina političnih strank, GZS, Združenje manager, finančni analitiki, del ekonomistov, komentatorji v javnih občilih. Kritična javnost, kritični ekonomisti, civilna družba, sindikati, Združena levica s svojimi argumenti niso dobili ustreznega mesta v odločanju. V 3. členu Ustave RS piše, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo. Ankete javnega mnenja kažejo, da je večina ljudi proti razprodaji kljub medijski blokadi. Zahtevamo, da oblast ljudstvo tudi uveljavi, da se razprodaja zaustavi, izvede širšo družbeno razpravo in sprejme resnično strategijo upravljanja. To kar sedaj imenujejo oblastniki strategijo upravljanja je izpolnjevanje zahtev iz nakupovalnega seznama Različnih vplivnih skupin.